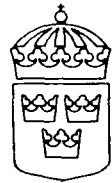

Utrikesutskottets betänkande

1985/86:20

om avgivande av förklaring enligt artikel 46 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (prop. 1985/86:94)

UU
1985/86:20

Propositionen

I proposition 1985/86:94 föreslås att riksdagen godkänner att Sverige för ytterligare en femårsperiod erkänner den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna som behörig i fråga om tvister rörande tolkningen och tillämpningen av den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Den europeiska konventionen den 4 november 1950 angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna ratificerades av Sverige den 4 februari 1952 (prop. 1951:165, UU 11, rskr. 251). Senare har Sverige också ratificerat åtta tilläggsprotokoll till konventionen.

Den 15 juni 1966 deponerade Sverige hos Europarådets generalsekreterare en förklaring enligt artikel 46 i konventionen av innebörd att Sverige, för en tid av fem år räknat från den 13 maj 1966 och under förutsättning av ömsesidighet, erkände att i alla frågor om tolkning eller tillämpning av konventionen samt det första och det fjärde tilläggsprotokollet domstolens jurisdiktion skulle vara tvingande i och för sig och utan särskild överenskomelse (prop. 1966:33, UU 3, rskr. 152). Det svenska erkännandet av domstolens behörighet har senare förnyats för ytterligare femårsperioder (prop. 1971:13, 1975/76:120 och 1980/81:96) och utlöper således den 13 maj 1986. En motsvarande förklaring gavs när Sverige deponerade ratifikationsinstrumentet avseende det sjunde tilläggsprotokollet hos Europarådets generalsekreterare den 8 november 1985.

Med anledning av propositionen har tre motioner väckts och hänvisats till utrikesutskottet, nämligen 1985/86:323, 324 och 325. Dessa motioner har överförts till konstitutionsutskottet, eftersom sistnämnda utskott har att behandla andra, under allmänna motionstiden väckta, motioner nära sammanhängande med den europeiska konventionen (motion 1984/85:397, yrkande 1. och motionerna 1985/86:K211 och K214).

Sverige har under nästan 20 år varit underkastat den europeiska domstolens jurisdiktion. Antalet stater som godtagit denna jurisdiktion har ökat med tiden; i dag är det endast två konventionsstater som ännu inte avgivit förklaringar enligt artikel 46 i konventionen. Det är enligt utskottets mening naturligt att Sverige, när den nu gällande svenska förklaringens giltighetstid utlöper, avger ny förklaring enligt artikel 46, varigenom domstolens behörighet erkänns under ytterligare en femårsperiod. Erkännandet bör – såsom föreslås i propositionen – även i fortsättningen förknippas med ömsesidighetsvillkor och avse domstolens behörighet enligt såväl konventionen som det första, det fjärde och det sjunde tilläggsprotokollet.

Utskottet finner sålunda inte anledning till erinringar mot förslaget i propositionen.

Hemställan

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till proposition 1985/86:94 godkänner att Sverige avger sådan förklaring som avses i artikel 46 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, med de begränsningar som angetts i propositionen.

Stockholm den 15 april 1986

På utrikesutskottets vägnar

Stig Alemyr

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Stig Alemyr (s), Karin Söder (c), Axel Andersson (s), Ingemar Eliasson (fp), Maj-Lis Lööv (s), Margaretha af Ugglas (m), Bengt Silfverstrand (s), Karl-Erik Svartberg (s), Sten Sture Paterson (m), Nils T Svensson (s), Gunnel Jonäng (c), Gerd Engman (s), Anita Bråkenhielm (m), Maria Leissner (fp) och Oswald Söderqvist (vpk).